

Stichting Noord Nederlands Toneel

Geadviseerd subsidiebedrag: € 3.375.200

Gevraagd subsidiebedrag: € 3.704.113

Over de instelling

Stichting Noord Nederlands Toneel (hierna: NITE), podiumkunsten, theater, Groningen

NITE is een groot theatergezelschap dat interdisciplinair totaaltheater maakt waarin tekst, dans en muziek zich gelijkwaardig tot elkaar verhouden. Ze werkt daarbij nauw samen met het dansgezelschap Club Guy & Roni en de muziekensembles HIIIT en ASKO|Schönberg. Haar artistieke profiel kenmerkt zich naar eigen zeggen als interdisciplinair, inclusief, innovatief en internationaal. Met geëngageerde voorstellingen wil ze het publiek activeren om na te denken over de vraag hoe we als samenleving zouden willen zijn, vanuit de overtuiging dat theater de kracht heeft om je te verplaatsen in het perspectief van de ander en je eigen narratieven te bevragen. NITE vormt een personele unie met Stichting Club Guy & Roni, met wie ze een raad van toezicht, directie en een groot deel van de organisatie deelt.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.12 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert NITE een subsidiebedrag toe te kennen van € 3.375.200.

De instelling doet voor subsidieperiode 2025 - 2028 een aanspraak op het extra budget dat in de regeling is gereserveerd voor een instelling die zich internationaal onderscheidt door een excellent uitvoeringsniveau. De raad oordeelt negatief over deze aanvraag voor internationale excellentie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

NITE maakte in subsidieperiode 2021 - 2024 kwalitatief goede voorstellingen. Ze waren, mede door de combinatie met dans, prikkelend en zetten aan tot nadenken. De verweving van de verschillende disciplines pakte niet bij iedere voorstelling geslaagd uit. De raad waardeerde de gedurfde keuze om een gerenommeerde internationale regisseur als Manuela Infante uit te nodigen, maar hij constateerde ook dat die keuze door haar onbekendheid voor het publiek en de programmeurs spannend was. Dat gold vaker voor de voorstellingen van

NITE: juist omdat ze wat betreft vorm gedurfd waren, sloten ze soms minder goed aan bij een breed publiek.

De artistieke signatuur van NITE is helder en herkenbaar. Het vakmanschap van de makers, spelers en dansers is hoog. De producties starten vaak vanuit thema's en verhalen met een niet-Europees perspectief, wat de raad waardeert. De keuze om in subsidieperiode 2025 - 2028 te zoeken naar een nieuwe definitie van musical is aansprekend: hiermee draagt de instelling bij aan de artistieke ontwikkeling van het genre. NITE werkt tevens met sterke en herkenbare artistieke partners, met wie ze langlopende verbindingen aangaat.

De raad vindt het positief dat de instelling zich in haar plannen bewust toont van de wisselende ontvangst van haar werk in de afgelopen subsidieperiode. NITE kiest ervoor haar signatuur voor het publiek in subsidieperiode 2025 - 2028 verder te verhelderen door vijf vaste artistieke kenmerken te benoemen: voorstellingen zijn grootschalig, starten altijd vanuit een nieuwe toneeltekst over een urgent maatschappelijk onderwerp, met (vaak nieuw gecomponeerde) live muziek als vast onderdeel en met een 'energieke, onontkoombare en speelse' toon. Dit vindt de raad een slimme keuze.

De instelling heeft een uitgebreid talentontwikkelingsprogramma. Theatermaker Jessie L'Herminez krijgt de komende vier jaar de kans zich verder te ontwikkelen tot interdisciplinaire maker van nieuw repertoire. De raad prijst de samenwerking met Theater Bellevue, waarin theaterschrijvers worden begeleid bij het schrijven voor de grote zaal en bij het zoeken naar nieuwe benaderingen van wat de grote zaal in de toekomst zou kunnen betekenen. Ook de broedplaats Poetic Disasters Club, voor studerende acteurs, is interessant. NITE is tevens aangesloten bij het noordelijke talentontwikkelingstraject Station Noord.

De internationale ambities van NITE zijn groot. De instelling wil intensieve samenwerkingen aangaan met grote internationale huizen en makers en daarbij kennis uitwisselen over interdisciplinair werken. Ze heeft partners in Chili en Argentinië en start een verkenning van de theaterwereld in Afrika (Marokko en Senegal) en Azië (Indonesië, Zuid-Korea en Thailand). Waarom NITE specifiek voor deze landen kiest blijft echter onduidelijk, de onderbouwing schiet tekort. De plannen zijn bovendien nog in de opbouwende fase. NITE moet haar internationale netwerk nog verder op- en uitbouwen; de samenwerkingen zijn vooral projectmatig en daardoor nog niet structureel. De raad is benieuwd hoe dit zich verder zal ontwikkelen, maar vindt de internationale plannen niet voldoende om NITE de aangevraagde internationale suppletie toe te kennen. Hij zou eerst graag zien in hoeverre de ambities daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd.

NITE's artistiek directeur wordt in subsidieperiode 2025 - 2028 vaste kernmaker bij het Thalia Theater in Hamburg. De raad ziet hiervan de artistieke meerwaarde

in, maar hij maakt zich zorgen over de impact van deze dubbele functie op de instelling. Het leiden van een gezelschap kost immers tijd en vraagt om de aanwezigheid van de directie.

Maatschappelijke betekenis

NITE toonde in subsidieperiode 2021 - 2024 een grote maatschappelijke betrokkenheid; ze werkte nauw samen met scholen en partners binnen en buiten de eigen stad. Uit de plannen voor subsidieperiode 2025 - 2028 spreekt eveneens maatschappelijke relevantie. Met mooie projecten zoekt de instelling verbinding met de regio. Zo focust ze samen met de Groningstalige theatergroep WAARK op Oost-Groningen, waar de aardbevingsproblematiek, de asielcrisis in Ter Apel, kansenongelijkheid en armoede samenkomen. De instelling wil een vierjarig traject starten waarin opgehaalde verhalen worden verwerkt tot een artistiek product, 'vanuit een diep gevoel van urgentie om een brug te slaan naar de mensen die zich afgewezen voelen'. Ook zet ze in subsidieperiode 2025 - 2028 Bab Ad-Daar voort, een community van nieuwkomers die samen repeteren, voorstellingen maken en participatieprogramma's ontwikkelen. Voor het voortgezet onderwijs biedt de instelling schoolprogramma's.

Deze maatschappelijke projecten lijken echter los te staan van NITE's zaalvoorstellingen. Dit is opvallend, aangezien de voorstellingen over actuele maatschappelijke thema's gaan en er genoeg raakvlakken te vinden zijn waarmee NITE haar artistieke en maatschappelijke projecten aan elkaar kan koppelen. De urgente verhalen die leven in de regio bieden bovendien kansen voor wederzijdse uitwisseling, die naar mening van de raad veel kunnen opleveren.

De instelling is goed ingebed in de eigen regio en werkt samen met vele lokale culturele partners. Ze bewoont de Kunstwerf, een theaterhub waarin onder andere ook theatervooropleiding De Noordelingen, Het Houten Huis en Jonge Harten Festival kantoor houden. De raad ziet de meerwaarde die dit oplevert en vindt een interdisciplinair huis goed passen bij NITE's identiteit.

NITE beschrijft uitgebreid hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft. Diversiteit en inclusie zitten bij NITE verweven in het DNA. De maatschappelijke projecten zijn gevarieerd en inclusief. NITE zegt in haar programma niet alleen het progressief-liberale perspectief te willen laten horen over de thema's 'immigratie', 'discriminatie' en 'identiteit'. Dit vindt de raad een prikkelende ambitie, maar een toelichting hierop ontbreekt in het plan. De raad had hier graag meer over willen lezen. De diversiteit onder het personeel is groot en de instelling beschrijft uitgebreid hoe haar beleid is vormgegeven om de diversiteit onder personeel/medewerkers te bevorderen.

De instelling gaat in de aanvraag voldoende in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Ook gaat ze voldoende in op sociale

veiligheid. Het beleid aangaande sociale veiligheid wordt geborgd door een onafhankelijke vertrouwenspersoon, aansluiting bij Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten, een eigen gedragscode en het volgen van het beleidskader sociale veiligheid 'Veilig de vloer op' van NAPK. Op afspraken over eerlijke beloning wordt in de aangeleverde stukken voldoende ingegaan. De instelling volgt de cao Toneel en Dans. Ze is aangesloten bij NAPK en penvoerder van een stedelijk cultureel lobbynetwerk. Ze heeft veel aandacht voor de ontwikkeling van haar medewerkers. De raad prijst het werken met de eigen gedragscode voor alle medewerkers en freelancers.

Toegankelijkheid

De instelling wist met haar interdisciplinaire aanpak in subsidieperiode 2021 - 2024 een nieuw publiek aan te spreken. Ze voorzag alle voorstellingen van Engelse en Nederlandse boventiteling, om zo ook voor niet-Nederlandstalig publiek en voor doven en slechthorenden toegankelijk te zijn. Op het gebied van digitalisering was NITE een koploper: het digitale NITE Hotel was vooruitstrevend, daarmee was ze haar tijd vooruit.

In de subsidieperiode 2025 - 2028 zet NITE opnieuw op innovatieve manieren in op digitalisering. Met Venues of the Future creëert ze een interactief online platform, waarmee ze de relatie met haar publiek wil versterken en verdiepen. De raad waardeert het dat ze op dit platform tevens nieuwe kunstervaringen creëert. Ook vindt hij het interessant dat NITE standaard vijftien procent van haar voorstellingen online aanbiedt.

NITE zet zich volop in om de toegankelijkheid van haar werk te vergroten en de raad is onder de indruk van de hands-on mentaliteit van de instelling. Om de herkenbaarheid van haar werk te vergroten en een nieuw en breder publiek aan te spreken, brengt NITE al haar activiteiten onder in zes labels, waaronder NITE Internationaal (internationale coproducties) en NITE THEATER (interdisciplinaire producties). De gekozen beeldtaal is duidelijk en de labels worden consequent doorgevoerd, maar de strategie overtuigt nog niet. NITE heeft namelijk een breed aanbod, met naast internationale coproducties, eigen grotezaalvoorstellingen en groot gemonteerde musicals ook participatieprojecten, locatietheater in de provincie en schoolvoorstellingen. Ze runt bovendien een eigen café dat als ontmoetingsplek fungeert en ze richt een nieuw digitaal platform op. Ook reist ze door het land en heeft ze de ambitie om op verschillende plekken verspreid over de wereld te spelen. Ze doet dusdanig veel, dat het de vraag is of dit de door de instelling gewenste verheldering van de signatuur richting het publiek oplevert en tevens of de druk op de organisatie hierdoor niet te groot wordt.

Bedrijfsmatige gezondheid

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel behoorlijk gezond is. De instelling streeft in subsidieperiode 2025 - 2028 naar een toename van het eigen vermogen, waarmee zij de financiële risico's wil beperken. De raad ziet kansen op het gebied van private fondsen en inkomsten uit particuliere donaties. NITE noemt de toenemende loonkosten als punt van zorg, maar licht niet toe hoe ze deze hogere lasten gaat opvangen.

De instelling licht voldoende toe hoe ze de principes van de Governance Code Cultuur toepast.

Geografische spreiding

NITE is gevestigd in Groningen. Binnen de categorie Theater wordt een goede geografische spreiding gerealiseerd op basis van de betreffende bepaling in de regeling.